

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 29 квітня 2022 р. № 493

Київ

Про внесення змін до Положення про інклюзивно-ресурсний центр

Кабінет Міністрів України постановляє:

Внести до Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017р. № 545 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 61, ст. 1859; 2018 р., № 68, ст. 2284; 2020 р., № 87, ст. 2801; 2021 р., № 60, ст. 3786), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд.73

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 квітня 2022 р. № 493

ЗМІНИ,
що вносяться до Положення про інклюзивно-ресурсний центр

1. Абзац шостий пункту 1¹ після слів “спрямованих на подолання їх освітніх труднощів” доповнити словами “, у тому числі тих, що виникли внаслідок психологічної травми”.

2. У пункті 8:

1) підпункт 8 викласти в такій редакції:

“8) визначення категорії (типу) особливих освітніх потреб (труднощів), ступеня їх прояву та рівня підтримки особи з особливими освітніми потребами в закладі освіти;”.

2) доповнити пункт абзацами такого змісту:

“У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) додатковими завданнями інклюзивно-ресурсного центру є:

проведення комплексної оцінки, у тому числі повторної, та здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб з особливими освітніми потребами, які вимушені змінити своє місце проживання (перебування) та:

- зараховані в інклюзивні класи (групи) закладів освіти і не отримують додаткових психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг за місцем навчання;

- здобувають освіту з використанням технологій дистанційного навчання, але не отримують корекційно-розвиткових або психолого-педагогічних послуг за місцем навчання внаслідок особливостей психофізичного розвитку;

надання інформації батькам (іншим законним представникам) особи з особливими освітніми потребами, які переїхали на тимчасове місце проживання в межах України, про заклади освіти, в яких можна продовжити здобуття освіти та можливість отримання психологічної, соціальної та іншої допомоги.”.

3. Абзац четвертий пункту 10 після слів “медичних працівників” доповнити словами “, клінічних психологів, психотерапевтів, ерготерапевтів, фізичних терапевтів”.

4. У пункті 11:

1) в абзаці другому слова “або інших законних представників особи з особливими освітніми потребами, особи з особливими освітніми

потребами” замінити словами “або інших законних представників особи з особливими освітніми потребами, особи, яка подала заяву відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб””;

2) доповнити пункт після абзацу сьомого новим абзацом такого змісту:

“У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) можуть надаватися копії документів, що посвідчують особу дитини, особу батьків (інших законних представників) дитини, повнолітньої особи, свідоцтва про народження дитини або пред’являтися документи з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).”.

У зв’язку з цим абзац восьмий вважати абзацом дев’ятим.

5. Пункт 12 доповнити абзацом такого змісту:

“У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) для дітей, які переїхали на тимчасове місце проживання, комплексна оцінка проводиться протягом тижня з моменту подання звернення (заяви).”.

6. Абзац третій пункту 13 після слова “малюнки” доповнити словами “, інші результати навчання, виховання та розвитку особи”.

7. В абзаці третьому пункту 15:

1) перше речення після слів “про особливості навчання особи в закладі освіти” доповнити словами “та/або за місцем її проживання (перебування), в тому числі тимчасового у період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду)”;

2) друге речення після слів “виїжджають на місце навчання особи з особливими освітніми потребами” доповнити словами “та/або місця проживання (перебування), в тому числі тимчасового місця проживання (перебування) у період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду).”.

8. Пункт 16 після слова “фізичний” доповнити словом “, психологічний”.

9. Пункт 19 викласти в такій редакції:

“19. Метою проведення оцінки фізичного розвитку особи є визначення рівня її загального розвитку, відповідності віковим нормам, розвитку дрібної моторики, способу пересування тощо, а також його впливу на фізичну та рухливу активність особи, її освітню діяльність. За результатами оцінки визначаються потреби і надаються рекомендації, у тому числі щодо облаштування освітнього середовища (простору), адаптації/модифікації навчальних програм.”.

10. Пункти 20—23 викласти в такій редакції:

“20. Оцінка мовленнєвого розвитку особи проводиться з метою визначення рівня розвитку та використання вербальної/невербальної мови, наявності мовленнєвого порушення та його структури, а також його впливу на опанування навчальних програм, розвиток комунікативних навичок тощо. За результатами оцінки визначаються потреби і надаються рекомендації, у тому числі щодо адаптації/модифікації навчальних програм, застосування корекційно-розвиткового складника в освітніх програмах.

21. Оцінка когнітивної сфери особи проводиться з метою визначення рівня сформованості таких пізнавальних процесів, як сприйняття, пам'ять, мислення, увага, а також їх впливу на освітню діяльність. За результатами оцінки визначаються потреби і надаються рекомендації, у тому числі щодо адаптації/модифікації навчальних програм, застосування корекційно-розвиткового складника в освітніх програмах.

22. Оцінка емоційно-вольової сфери особи проводиться з метою виявлення її здатності до вольового зусилля, схильностей до проявів девіантної поведінки та її причин, психологічного стану особи, а також їх впливу на освітню діяльність. За результатами оцінки визначаються потреби і надаються рекомендації, у тому числі для фахівців, що надають корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги, для практичного психолога та соціального педагога закладу освіти.

23. Оцінка освітньої діяльності проводиться за всіма напрямками з урахуванням критеріїв формування вмінь та навичок, впливу встановлених особливих освітніх потреб на рівень сформованості знань, умінь, навичок відповідно до вікових особливостей особи, у тому числі оцінка умінь, навичок, інтересів, важливих для вибору професії (для осіб з особливими освітніми потребами, які здобуватимуть професійну (професійно-технічну), фахову передвищу, вищу освіту).”

11. Пункт 26 доповнити абзацом такого змісту:

“надаються рекомендації щодо надання підтримки в освітньому процесі для дітей, які зазнали психологічної травми.”

12. У пункті 28 слово “умовами” замінити словами “, необхідністю створення умов для”.

13. Пункт 29 доповнити абзацом такого змісту:

“У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) комплексна оцінка з підготовкою відповідного висновку проводиться протягом п'яти робочих днів.”

14. Пункт 30 доповнити абзацом такого змісту:

“Також висновок про комплексну оцінку може надаватися особі, якою подано заяву відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб.””.

15. Пункт 32 викласти в такій редакції:

“32. У разі встановлення фахівцями інклюзивно-ресурсного центру наявності в особи особливих освітніх потреб висновок про комплексну оцінку є підставою для:

забезпечення інклюзивного навчання (утворення інклюзивної групи чи класу), складення для неї індивідуальної програми розвитку та надання їй психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг згідно з визначеним рівнем підтримки відповідно до додатка 1 до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 51, ст. 1735; 2021 р., № 62, ст. 3908), та додатка 1 до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 76, ст. 4774);

зарахування особи з особливими освітніми потребами до закладів спеціальної освіти (з урахуванням особливостей розвитку особи відповідно до профілю (напряму) спеціальної школи або навчально-реабілітаційного центру);

зарахування до спеціальних груп чи класів (з урахуванням особливостей розвитку особи);

складення індивідуальної програми розвитку для осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту за формою педагогічного патронажу.”.

16. У пункті 34:

1) абзац другий після слів “переходу особи з особливими освітніми потребами з дошкільного закладу освіти в заклад загальної середньої освіти;” доповнити словами “переходу особи з особливими освітніми потребами між рівнями освіти;”;

2) доповнити пункт після абзацу третього новими абзацами такого змісту:

“ініціативи батьків (інших законних представників) особи з особливими освітніми потребами;

ініціативи особи, що подавала заяву відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо

переміщених осіб” з метою проведення моніторингу розвитку особи, але не частіше ніж раз на рік;

рекомендації команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами закладу освіти або фахівців інклюзивно-ресурсних центрів з метою проведення моніторингу розвитку особи (за згодою батьків);”.

У зв’язку з цим абзаци четвертий і п’ятий вважати відповідно абзацами сьомим і восьмим.

17. Пункт 35 після слів “органів управління освітою для” доповнити словом “організації”.

18. Абзац другий пункту 37 після слів “категорію (категорії) (тип (типи) її особливих освітніх потреб (труднощів)” доповнити словами і цифрами “та інформацію щодо ступеня їх прояву; рівень підтримки для організації інклюзивного навчання (відповідно до додатка 1 до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 51, ст. 1735; 2021 р., № 62, ст. 3908), та додатка 1 до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 76, ст. 4774).”.

19. Абзац п’ятий пункту 38 після слів “особою з особливими освітніми потребами вдома” доповнити словами і цифрою “, особу, що подавала заяву відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”;”.

20. Пункт 39 доповнити абзацом такого змісту:

“запобігання посиленню психологічної травми.”.

21. Абзац перший пункту 40 після слів “Тривалість робочого тижня педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру” доповнити словами “, в тому числі його керівника,”.

22. Пункт 44 викласти в такій редакції:

“44. На посади педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру призначаються особи, які є громадянами України, вільно володіють державною мовою, мають вищу педагогічну (психологічну) освіту ступеня магістра (спеціаліста) за спеціальностями “Спеціальна освіта” (для осіб, які здобували вищу освіту до набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти” (Офіційний вісник України, 2015 р., № 38, ст. 1147), за спеціальностями “Дефектологія”, “Корекційна освіта” (за нозологіями) або “Психологія” (“Практична психологія”), стаж

педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менш як два роки, у порядку, встановленому трудовим законодавством.”.

23. Підпункти 4 і 5 пункту 56 виключити.

24. У підпункті 1 пункту 58 слова “та педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру” виключити.

25. У додатках до Положення:

1) у додатку 4 у графі “Загальна характеристика вірогідності прояву” у позиції “Соціоадаптаційні/(особистісні, середовищні труднощі) соціокультурні (зокрема, взаємодія з представниками осередків окремих культур, отримання інформації засобами жестової мови тощо)” після слів “форм соціальної взаємодії” доповнити словами “; проявах наслідків психологічної травми”;

2) у додатку 5:

пункт 5 викласти в такій редакції:

“5. Напрями оцінки

Оцінка фізичного стану

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

Оцінка мовленнєвого стану

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

Оцінка когнітивної сфери

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

Оцінка емоційно-вольової сфери

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

Потреби в адаптації, модифікації програм навчальних предметів, допоміжних засобів для навчання та в розумному пристосуванні (у разі потреби)

Назва	Потреби	Назва
Адаптація		Адаптація
Модифікація		Модифікація
Допоміжні засоби для навчання		Допоміжні засоби для навчання
Розумне пристосування		Розумне пристосування
Інше”;		

пункт 8 викласти в такій редакції:

“8. Рекомендації

Рекомендації	Заходи	Період проведення	Відповідальний за проведення
Рекомендації для асистента вчителя (вихователя)			
Рекомендації для вчителів (вихователів/викладачів)			
Рекомендації для практичного психолога			
Рекомендації для вчителя-логопеда			
Рекомендації для вчителя-реабітолога			
Рекомендації для асистента вчителя (вихователя)			

Рекомендації	Заходи	Період проведення	Відповідальний за проведення
--------------	--------	-------------------	------------------------------

Рекомендації для батьків або законних представників:

потреба в асистенті учня, супроводі під час інклюзивного навчання

консультація лікаря

консультація фахівця із соціальної роботи/ соціального працівника

інше

Рекомендації щодо створення безбар'єрного середовища в закладі освіти

”;

3) пункт 7 додатка 6 викласти в такій редакції:

“7. Потребує продовження тривалості здобуття освіти на _____ рівні освіти на один навчальний рік:

ТАК

НІ”.

_____